

#GRONINGEN
GROEIT OP

nr. 5

JEUGDHULP IN DE PRAKTIJK

Refereeravonden
**Samen investeren
in kwaliteit betaalt
zichzelf terug**

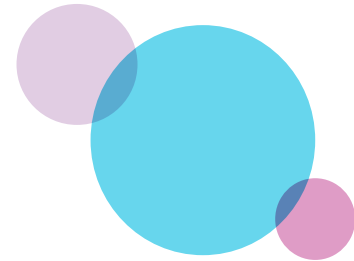
#GroningenGroeitOp, een serie compacte boekjes, waarin we telkens een vorm van jeugdhulp uitlichten, die recent, een beproefde en bestendige verbetering is gebleken. Voorbeelden van jeugdhulp uit de provincie Groningen, in de hoop dat kennis delen tot navolging leidt.

Goede voorbeelden van jeugdhulp verdienen aandacht. Heb je ook een goed onderwerp, neem dan contact op met de redactie:
info@groningengroeitop.nl

KENNIS DELEN OP

Refereeravonden

- Nieuwste inzichten op actuele thema's
- Voor jeugdhulpverleners én beleidsmakers
- 10 avonden (= 10 onderwerpen) per jaar
- Gemiddeld 2000 deelnemers per avond
- Organisatie door 16 samenwerkende instellingen
- Hoge kwaliteit sprekers en altijd Evidence Based Practice
- Actieve rol ervaringsdeskundigen
- Altijd accreditatie

In 2008 startte Accare met refereeravonden voor de eigen medewerkers. Avonden in Smilde met een boeiende spreker over een actueel onderwerp. Aansluitend op de werkdag, soep met broodjes erbij, collega's van andere instellingen waren ook welkom. Ontspannen, interessant, praktisch en gratis. Als het belangrijk is om bij te blijven dan heb je als werkgever een verantwoordelijkheid naar je werknemers, zal het uitgangspunt geweest zijn bij Accare. Van meet af aan is er ook accreditatie aangevraagd voor deze refereeravonden. Een slimme zet, want dat dwingt tot een kwalitatief goed opgezet programma en maakt het tegelijk aantrekkelijk voor professionals, die er een deel van hun accreditatiepunten kunnen vergaren. Een mes dat aan twee kanten snijdt. Medewerkers konden makkelijk bijscholen en de organisatie kon tegen lage kosten sturen op kwaliteit. De avonden werden opengesteld voor collega's van andere instellingen uit heel Noord-Nederland en meteen goed bezocht, gemiddeld zo'n 80 bezoekers uit het brede werkveld van de jeugdhulp. Juist die brede interesse bleek de basis voor het verdere succes. Herwin Tros (manager opleidingen bij Accare): "Ik heb nooit hoeven leuren en zeuren; de avonden konden uitgroeien op basis van vertrouwen. Samenwerking, zonder dat er uitvoerige onderhandelingen en contractbesprekingen nodig waren. Simpele afspraken, vanuit het besef dat we elkaar nodig hebben, dat we weten wat we willen bereiken met de

refereeravonden en dat we er bij eventuele conflicten samen zouden uitkomen." Zo is gebleken. Vijftien jaar later trekken de refereeravonden gemiddeld 1900 online bezoekers, met pieken boven de 2500. Een schoolvoorbeeld vanuit de Beweging van o. Professionals die de inhoud bepalen, gestoeld op Evidence Based Practice, met de ambitie om samen de zorg beter te maken.

Herwin

2013: Verhuizing naar de Nieuwe Kolk in Assen

Als iets goed is, verspreidt het nieuws zich snel. Het zaaltje in Smilde werd te klein. Herwin: “We groeiden uit onze jas en hadden meer ruimte nodig. Reden waarom ik een aantal nabijgevoerde organisaties vroeg of ze mee wilden helpen en mee wilden

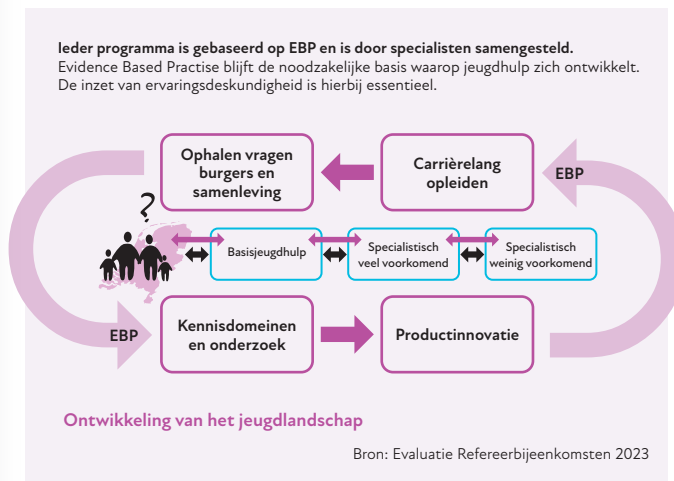
“Mooi dat er een afwisseling was ook met ervaringsdeskundigen en ondersteunende filmpjes. Een aantal interessante inzichten opgedaan die direct toepasbaar zijn in de praktijk.”

Deelnemer over 'Oorlog en trauma'

financieren. Daar werd gretig en zonder aarzeling op ingesprongen door Molendrift, Trias en Elker. In 2013 zijn we overgestapt naar de Nieuwe Kolk in Assen. Meer soep en broodjes, maar vooral ook meer ruimte. Eerst in de kleine zaal, waar zo'n 250 mensen ingaan, later (optioneel) naar de grote zaal. Uit de deelnemende instellingen werd een programmacommissie samengesteld, die zorg draagt voor een inhoudelijk actueel en kwalitatief goed programma. Die opzet is al die jaren eigenlijk niet gewijzigd. In de commissie zitten mensen met ervaring, specialistische behandelaars met een breed netwerk. Ze zijn op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen en kennen, direct of indirect, de mensen die daarover een goed verhaal kunnen

houden. Elk verhaal is gebaseerd op Evidence Based Practice en wordt waar mogelijk ondersteund door ervaringsdeskundigen. Maar een goed programma vraagt niet alleen om een goed verhaal, maar ook om een goede organisatie. Elke referereeravond wordt nauwkeurig doorgesproken met de sprekers op inhoud en technische realisatie. Elke avond loopt volgens een strak draaiboek, met technische ondersteuning van ook weer vakmensen, die de programmacommissie ondersteunen, waarbij de accreditatie ook weer voor iedereen is geregeld.” Eenmaal in de Nieuwe Kolk meldden ook andere organisaties zich uit eigen beweging. Gedeelde verantwoordelijkheid en gedeelde kosten, samen kun je meer bereiken.

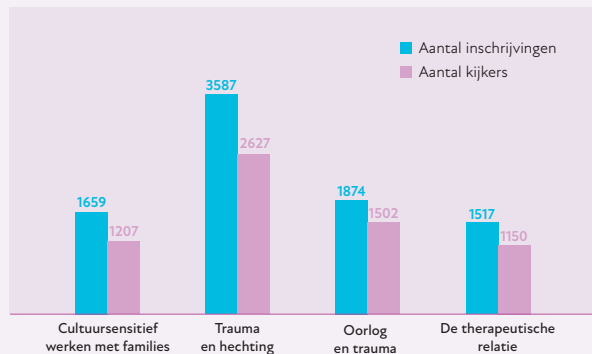
Ontwikkeling van het jeugdlandschap

2017: Uitbreiding naar de BuitenSociëteit in Zwolle

Assen blijkt voor geïnteresseerde professionals uit Overijssel en Flevoland in afstand toch een drempel. De organisatie besluit de refereeravonden uit te breiden door een tweede cyclus te starten in de BuitenSociëteit in Zwolle. Vijf avonden in Zwolle, naast de vijf avonden in Assen. Voor deze refereeravonden wordt een eigen programmacommissie in het leven geroe-

Aantal inschrijvingen en aantal kijkers

Bron: Evaluatie Refereerbijeenkomsten 2023

pen. Tegelijkertijd nam Accare Opleidingen het besluit om de bijeenkomsten te streamen naar voor iedereen toegankelijke locaties, als test en extra service, maar zonder accreditatiepunten. Herwin: “De belangstelling bleef onverminderd groot en groeit eigenlijk nog steeds. Investeren in kwaliteit betaalt zichzelf terug. Tegelijk hebben we altijd oog gehad

“Heel verhelderend en goed om te weten dat het werken met verschillende culturen meer inhoud dan alleen informatie verzamelen over de cultuur maar met name je verdiepen in de persoon in relatie tot zijn cultuur.”

Deelnemer over 'Cultuursensitief werken met families'

voor de praktische aspecten. De planning van de avonden is ver van tevoren bekend en steeds op een zelfde avond en tijdstip. Assen op de tweede dinsdag van de even maand en Zwolle op de derde donderdag van de oneven maand, inloop om 18.00 en start stipt om 19.00; einde rond 21.30. Je kan alle avonden zo in je eigen agenda zetten.” Voorspelbaarheid als deel van het succes. En een combinatie met live streams die zorgen voor een breder bereik. Het Accare Child Study Center (CSC) blijft de trekker en doet dat mede namens een aantal jeugdhulporganisaties. In Assen werkt Accare samen met Elker, Molendrift, GGZ Drenthe KJP, Lentis – Jonx. Ambiq, Jeugdhulp Friesland, Yorneo, OCRN en Cosis. In Zwolle werkt Accare samen met Dimence

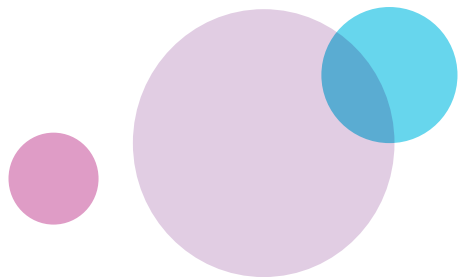
Jeugd ggz, Karakter, Trias, Vitree Triade, Ambiq en Eleos.
Herwin: “We zien dit nadrukkelijk als een gezamenlijk succes.

*“Er waren goede eye openers.
Ik vond de informatie waarbij
duidelijk vanuit onderzoeken werd
uitgelegd het meest waardevol om
mee te nemen in mijn werk.”*

Deelnemer over 'Oorlog en trauma'

dient, hetzelfde belang hebt, het verbeteren van de jeugdhulp.
Daar dragen de refereeravonden aan bij en dat laten we graag
afstralen op alle deelnemende instellingen.”

Natuurlijk is het
allemaal bij Accare
gestart, maar dit
soort succes lukt
alleen als je elkaar
weet te vinden, in
besef en vertrou-
wen dat je allemaal
hetzelfde doel

2020: Corona, de refereer- avonden gaan volledig online

Een geluk bij een ongeluk, als samenkomen door de corona-
maatregelen niet meer mogelijk is, kunnen de refereeravonden
gewoon doorgang vinden, maar nu volledig online. Vanaf dat
moment kennen beroepsverenigingen ook accreditatie toe
maar moet er wel ‘in- en uitgecheckt’ worden. De technische
faciliteiten worden ondergebracht in een vergaderruimte van
Accare. De capaci-

teit wordt vergroot,
zodat de techniek
soepel blijft draaien,
ook bij meer dan
1000 deelnemers.
Het draaiboek afge-
stemd op communi-
catie via het scherm.

Herwin: “Niet simpel
een knop omdraai-

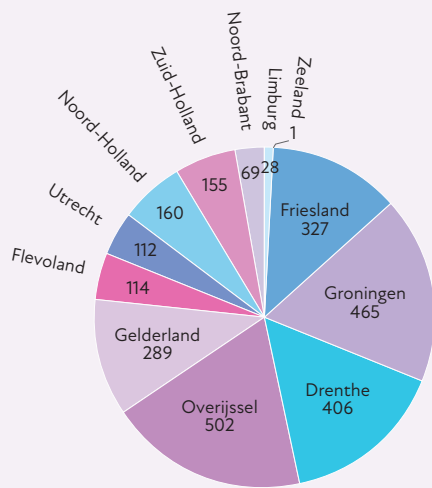
en, maar goed nadenken over alle aspecten en faciliteiten, die
nodig zijn. Gelukkig hadden we al ervaring met live streamen en
konden we doorbouwen op de bestaande ervaring en ICT-ken-
nis bij de mensen, die we al in huis hadden. “Online streamen
tijdens corona zorgt voor verdere groei. De refereeravonden
worden bezocht door gemiddeld zo’n 1900 mensen, met uit-

*“Heldere, duidelijke presentaties.
Heel concreet en reflectief en
daardoor goed bruikbaar voor
mijn dagelijkse praktijk. Een ver-
diepende refereeravond als vervolg
op deze avond, met dezelfde twee
sprekers zou ik toejuichen.”*

Deelnemer over 'De therapeutische relatie'

Aantal inschrijvingen per regio

Trauma en hechting

Bron: Evaluatie Refereerbijeenkomsten 2023

schieters boven de 2500 deelnemers. Nederland beneden de rivieren haakt ook aan. Herwin: “De kosten waren tijdens corona ook beduidend lager. Geen soep en broodjes meer, maar vooral geen zaalhuur meer. Uitzenden vanuit een vaste studio drukt de kosten ook. Gemiddeld bleek de besparing zo’n 6.500 euro per avond.”

2023: De toekomst blijft online

Bij het schrappen van de coronamaatregelen blijkt iedereen zo gewend aan het online werken, dat besloten wordt om uitsluitend online te blijven. Herwin: “We hebben twee keer een hybride bijeenkomst geprobeerd, als voor corona. Daar kwam maar een handjevol mensen op af, terwijl de kosten hoger waren. Het

besluit om met de fysieke bijeenkomsten te stoppen was zodoende al snel genomen.” Wat in 2008 begon vanuit een intrinsiek gevoelde logica, is uitgegroeid tot een kleine, stevige organisatie. Herwin: “De twee programmacommissies zijn samengevoegd,

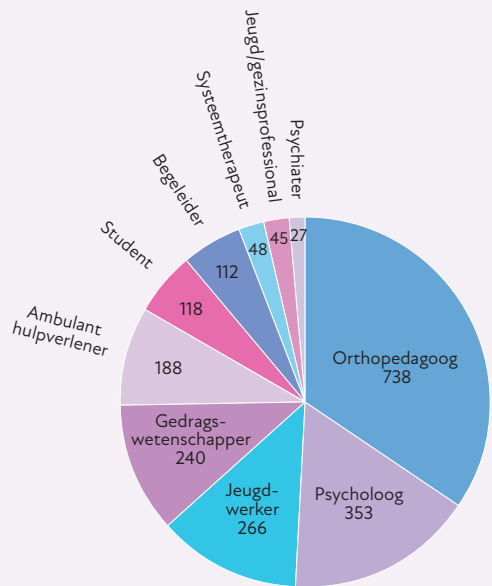
de ondersteuning en communicatie is op orde en klaar voor uitbreiding. De avonden worden breed bezocht, van psychiater tot verpleegkundige, van remedial teacher tot wethouder. Ze lijken zichzelf te verkopen. Kijk je naar de kosten dan komen we op een begroting, alles inclusief, circa 12.000 euro per avond;

“Super fijn dat jullie de tijd namen om deze presentatie te houden. Ik heb er veel aan gehad. Er was, voor mij, soms wat herhaling, wat ik juist prettig vind en ik heb informatie erbij gekregen om ook te koppelen aan de praktijk. Jullie hebben mij enthousiast weten te maken om me weer in dit onderwerp te gaan verdiepen. Dank!”

Deelnemer over 'Trauma en hechting'

Aantal inschrijvingen per functie

Trauma en hechting

Bron: Evaluatie Refereerbijeenkomsten 2023

kosten die we met alle deelnemende organisaties gezamenlijk dragen. Ik denk dat we alleen nog maar kunnen groeien, ook omdat de landelijke BovenRegionale Expertisecentra jeugdhulp nu bijdragen aan de financiën en landelijke communicatie. Gedeelde kennis zorgt voor een betere jeugdhulp.

Dragende instellingen

Erna Klok over de Refereeravond als kenniskatalysator

Aan het eind van het gesprek herhaalt ze het nog eens: “Het blijft gaan om dat ene doel, de best mogelijke hulp bieden aan dat ene kind, die ene jongere, de beste hulp die bekend is.” Erna Klok is als personeelsadviseur bij Elker verantwoordelijk voor deskundigheidsbevordering. Vorig jaar heeft ze haar taken bij de programmacommissie van de refereeravonden overgedragen aan een collega. Een commissie waarin ze vanaf de start in 2014 betrokken was. Een vanzelfsprekende stap toendertijd. Erna: “Ik heb jaren als hulpverlener gewerkt, maar kreeg tegelijk steeds meer arbogelateerde taken. Met de intrede van het SKJregister, de verplichte registratie voor jeugdprofessionals, steeg het belang van deskundigheidsbevordering en, in het verlengde daarvan, de continue bijscholing. Een taak die ik bij Elker al had en nu kon uitbouwen. **De vraag wat de beste jeugdhulp is, hoe we die kunnen bewerkstelligen is altijd mijn drijfveer geweest.** Mijn stap in de programmacommissie van de refereeravonden was daarmee ook bijna vanzelfsprekend, die sloot naadloos aan bij mijn eigen nieuwsgierigheid en ambitie.”

Binnen de programmacommissie liggen de ambities hoog. De commissie zoekt toonaangevende sprekers over actuele onderwerpen, sprekers ook die het onderwerp goed kunnen vertellen en overdragen. Je moet er bij wijze van spreken de volgende dag mee aan de slag kunnen. De opzet van elke avond vergt dan ook de nodige voorbereiding. Elke avond wordt voorbereid door twee commissieleden, maar besproken door de voltallige commissie. Accreditatie is een stok achter de deur, inhoud en opzet moeten inhoudelijk en didactisch een meerwaarde hebben. Erna: “Je zoekt onderwerpen, die een breed publiek aanspreken, interessant genoeg voor een scala aan professionals binnen

alle instellingen. Dat zorgt ervoor dat je over de grenzen van je eigen instelling heen kijkt. Alle keuzes maakten we samen, naar onderwerp, vorm, inhoud; de complete invulling van elke refereeravond. Zo ontstaat er als vanzelf een overlap, een gedeeld en gedragen bewustzijn. Zo willen we de dingen doen, voor minder gaan we niet.” Kwaliteit voorop, **en zo groeien de refereeravonden uit tot een katalysator**, een plek waar kennis samenkomt en van waaruit deze weer versneld wordt verspreid, met de programmacommissie als brandpunt.

Erna: “Het aantal deelnemers is sterk gegroeid, zeker in en na de coronajaren. Daarmee hebben we een groot bereik. Veel verschillende professionals uit veel verschillende instellingen, met allemaal een meer of minder verschillende invalshoek. Die mensen zien elkaar en leren elkaar kennen. **Opeens blijkt dat je niet altijd zelf het wiel hoeft uit te vinden.** Bij ingewikkelde casuïstiek kan je een collega bellen, die je net die weken daarvoor had ontmoet, fysiek of online. Je put altijd uit een steeds grotere vijver vol kennis en ervaring, andere professionals waarmee het opeens gemakkelijk samenwerken blijkt. Erna: “Je komt elkaar steeds weer tegen en leert zo ook dezelfde taal te spreken. Dan blijkt dat je als instelling niet alles in huis hoeft te hebben, alles moet kunnen. Elkaar zien is ook elkaar leren vertrouwen, weten wie je waarvoor kan raadplegen, of weten waar een kind of jongere het best geholpen kan worden. Binnen de organisatie van de refereeravonden komt alles samen waar wij voor staan. Alles om de hulpverlening heen, staat ten dienste van die hulpverlening. We willen de meest actuele en bewezen beste hulp bieden voor onze jeugd en hun gezinnen.”

Erna

#GroningenGroeitOp

Onlangs verscheen het rapport 'Betrek mij gewoon' van het onderzoeksproject Ketenbreed Leren. De conclusies waren pijnlijk en hoopvol. Pijnlijk, omdat heel duidelijk werd hoeveel er beter kan in de jeugdhulp én omdat we zagen hoe vaak er schade optreedt, meer kwaad dan goed. Natuurlijk, naast veel goede resultaten, maar het kan en moet echt beter. Het rapport is ook hoopvol, omdat de aanbevelingen weliswaar veel werk kosten en een tijd gaan duren om ze overal goed uit te voeren, maar ze zijn glashelder beschreven en heel goed haalbaar. Voorwaarden zijn dan erkenning van de noodzaak te ontwikkelen, scholing en supervisie.

De refereeravonden in Noord-Nederland zijn al jaren een succes. En nu gaan ze landelijk. Ze zijn bij uitstek een middel om ook bij te dragen aan het behalen van de aanbevelingen vanuit Ketenbreed Leren. De avonden zijn tevens een schoolvoorbeeld van goed beleid: doordachte onderwerpen, steeds geëvalueerd hoe ook de avonden weer beter kunnen, kostenbewust en plezier vergotend.

Meldt u nog meer mooie ontwikkelingen aan voor Groningen Groeit Op?

Peter Dijkshoorn
namens de redactie

Redactie:
Peter Dijkshoorn
Summer Koster
Bé Schollema

Wil je alle nummers van #GroningenGroeitOp ontvangen,
mail dan met info@groningengroeitop.nl
Heb je zelf een goed voorbeeld van effectieve jeugdhulp,
laat het ons weten via ditzelfde mailadres.

Tekst: Frans Kerver
Vormgeving: Greetje Bijleveld

Gedrukt op 100% hergebruikt papier

#GroningenGroeitOp is een serie compacte boekjes over effectieve vormen van jeugdhulp, met de bedoeling dat kennis delen tot navolging leidt.

In 2008 startte Accare met refereeravonden voor eigen medewerkers, die van meet af aan ook openstonden voor medewerkers van collega instellingen. Nu, 25 jaar later, worden deze avonden live gestreamd en gemiddeld door 2000 professionals gelijktijdig bezocht. Inzet op kwaliteit, actuele thema's door toonaangevende sprekers en ervaringsdeskundigen gebracht, sturing op vorm en inhoud door een programmacommissie van professionals uit de deelnemende organisaties, een samenwerking van inmiddels 16 organisaties uit de jeugdhulp. Succes is geen toeval, de refereeravonden bieden meer waar voor minder geld:

“Je put altijd uit een steeds grotere vijver vol kennis en ervaring, andere professionals waarmee het opeens gemakkelijk samenwerken blijkt.”

Wil je meer weten over de refereeravonden neem dan contact op met Herwin Tros, Karin van Dijk, Femy Wanders, Nynke Posthumus, Corina Wiersma-de Wagt, Jacqueliën Feenstra, Inge Klein-Konig, Emilie Renkema, Vera Tiersma, Dorien van Lint, Gerda Starreveld, Gera van den Esker-Duker, Nadja 't Hart of Anneriek Beekhof.

